

Gorski list

Recite DA Daruvaru

Neuobičajeno za jedan *pijandurski* izlet, krenuli smo bez kašnjenja putem Daruvara. Silaskom s autoputa kroz spuštene prozore auta otvorili su se pejzaži seoske Bjelovarsko-bilogorske županije. Jedan od pejzaža bila je kuća s okućnicom prekrivenom perjem, perlicama i ostalim neredom zbog kojeg je sve više izgledalo kao Jakuševac. Brzo smo saznali da je u pitanju običaj uneređenja kuće u kojoj se rodi dijete, tkz. *štrajenje*, *sipanje* ili *potepanje*. Po dolasku u, iznenađujuće mirisni, Daruvar obavili smo odlazak u pekaru po doručak, namazali zaštitne faktore i krenuli ka Daruvarskim Vinogradima. Iako je bilo 10 ujutro, sunce je već upeklo a zrak je bio tropski vlažan. Nakon pola sata stigli smo do ulaza u šumu koja nam je bar radila malo hlada. Prva atrakcija bio je slap koji se previjao preko dvije stršeće stijene. Da je ispod njega bilo jezerce mislim da bi naš izlet završio tada i s kupanjem. Sljedeći cilj bio je planinarski dom kod vrha. Staza je bila loše označena tako da smo par puta morali sami smišljati svoj put kroz travu do kukova. Pauze su nam

bile česte kako ne bi usahnuli u svom pohodu koji nas je nakon 3 i pol sata doveo do pl. doma. Inače je otvoren samo kad treba ali nama se posrećilo da su baš dan prije imali tulum pa su ostali prespavati. Kao svaki normalni planinar pozdravili smo domara sa: "Dobar dan, imate gemišta?". I bilo je. Svaki s čašom u ruci, sjeli smo na drvene klupe i *izdahnuli*. Ako se pitate je li tijekom pauze pala partija remija, na sreću ili ne sreću, nije. Kad smo skupili snage krenuli smo dalje do krajnjeg cilja, Petrovog vrha (614 m). Udarili smo žigove u dnevnik i odlučili se vratiti klupama s obzirom na to da mu je vidik bio ne postojan. Ispred doma smo još malo odmorili uz diskusije o voću a kad je bilo vrijeme za pokret nazad napunili smo boce i pozdravili dragog domara. Silazak je išao lakše iako smo se odmah na početku izgubili u šumi. U Daruvaru smo se strpali u auto i prije polaska za ZG svratili u „Plodine“ po zasluženi sladoled. *M.C.*

Prijeđena duljina	23.52 km
Prijeđena visina	783 m
Vrijeme kretanja	6 h 17 m
Ukupno vrijeme	8 h 14 m

Pijandura mjeseca

Pijandura:

★★

Planinar:

★★★★★

Pošto je srpanj poznat po estradi, ovaj mjesec vam predstavljamo pijandursku kraljicu estrade – **Enu Đuzelić**. Kaže da se u glazbi našla sasvim slučajno kad je s 10 godina primila gitaru u ruke, a samo 3 godine kasnije su mediji nanjušili kvalitetu izvedbom pjesme „Wasting love“, slabo poznatog britanskog heavy metal sastava pod nazivom „Iron Maiden“. S 15 godina već se proslavila u Cazinu, gdje je i rođena (fun fact: sve bebe ženskog roda rođene 2019. u Cazinu dobile su ime Ena jer su svi htjeli da im kćeri budu toliko super kao naša Ena). Najviše voli rock glazbu, ali i ostali žanrovi su joj *okej*. "Nije bitno je l izvođač domaći ili strani, dok god je dobar." Čest je prizor u Areni Zagreb u prvom redu na koncertu, jer, kako kaže, od tamo se najlakše ulove bubnjarske palice. Unatoč glazbenoj pozadini, ne konzumira alkohol niti ostale opijate. Za dobar provod je bitno dobro društvo, a ne supstance za iskrivljenje realnosti. Rutinu gradskog života razbija planinarenjem jer je to prirodni put dobavljanja dopamina. Voli sve planine, ali najdraži joj je Papuk jer voli Slavonce zbog izrazite ljubavi za ljutom hranom. Na pitanje što bi Medvednica rekla kad bi mogla govoriti je rekla "zvala bi mene da joj dođem pjevati jer su joj vrapci dosadni". Uz planinarenje, najdraža ljetna aktivnost joj je sunčanje i kupanje u moru. "*Najvolim se spustit' s Velebita pa se brćnut' u moru*" jedan je od citata. Za kraj, poručuje: „Nemojte se šišati jer od kratke kose ne ispadnu dobre pletenice!“ *I.Š.*

Ženska delegacija Sekcije na slovenskoj Golici

Znanstvena peškarija

Članak je objavljen na portalu 13. lipnja 2023. a, ljubaznošću autora (neki su i bivše pijandure), donosi ga i Gorski list.

James Clerk Maxwell, škotski matematičar, znanstvenik i otac klasičnog elektromagnetizma rođen je u Edinburghu 13. 6. 1831. godine. Smatran je jednim od najvećih znanstvenih umova 19. stoljeća što potvrđuju Albert Einstein koji ističe da je "Maxwellovo djelo najdublje i najplodnije što se fizici dogodilo od Newtona" te Richard Feynman: "Razmatrajući dugoročno povijest čovječanstva, iz perspektive od recimo deset tisuća godina od sada, nema sumnje da će se kao najznačajniji događaj 19. stoljeća ocijeniti Maxwellovo otkriće zakona elektrodinamike, a Američki građanski rat izbljedjet će u provincijalnu beznačajnost u usporedbi s ovim važnim znanstvenim događajem iz istog desetljeća." Maxwell, koji je već s 14 godina objavio znanstveni rad, studirao je na Sveučilištu u Edinburghu i kasnije na Sveučilištu u Cambridgeu gdje je stekao diplomu iz matematike kao najbolji u generaciji. U svojoj se znanstvenoj karijeri bavio brojnim problemima od kojih treba izdvojiti problem Saturnovih prstenova, probleme iz područja termodinamike te percepciju boje ljudskog oka na čemu je temeljio izradu prve trajne fotografije u boji. Ipak, njegov najveći znanstveni doprinos klasična je teorija elektromagnetizma. Elektricitet i magnetizam kao odvojeni pojmovi bili su poznati još od vremena klasične Grčke. Da postoji veza između ova dva fenomena, znanost je počela slutiti 1820. godine kada je Hans Christian Ørsted pokazao da igla kompasa mijenja svoj smjer u blizini žice kojom protječe struja. Kasniji eksperimenti koje su napravili André-Marie Ampère i Michael Faraday dodatno su potvrdili tu tezu. Ono što je nedostajalo jest matematički model koji bi objasnio eksperimentalne zaključke. Koristeći Faradayeve

rezultate, Maxwell je izveo skup od 20 jednadžbi koje opisuju vezu između elektriciteta i magnetizma. Zahvaljujući Oliveru Heavisideu, o kojem ćemo pisati neku drugi puta, te jednadžbe danas poznajemo kao četiri vektorske jednadžbe koje opisuju povezanost električnoga i magnetskoga polja, njihov međusobni utjecaj te izvore polja. Spajanjem elektriciteta i magnetizma u jednu cjelinu, Maxwell je predvidio postojanje elektromagnetskoga vala. Tu hipotezu potvrdio je Heinrich Hertz u jednom od najpoznatijih eksperimenata u povijesti znanosti. Hertzova potvrda došla je 25 godina nakon Maxwellova otkrića, ali ju Maxwell nije doživio. Na sličan način Albert Einstein nije doživio eksperimentalnu potvrdu gravitacijskih valova čija je prva naznaka došla 20 godina nakon njegove smrti, a potpuna potvrda tek 2015. godine u poznatom LIGO eksperimentu. Pripomenimo na kraju da je Maxwell izračunao maksimalnu brzinu širenja elektromagnetskoga vala od 300 000 000 m/s što je bilo jako blizu tada poznate brzine svjetlosti. Na temelju toga zaključio je da je svjetlost elektromagnetski val. *D.Ž., I.Ž., D.B.*

Ispravak netočnog navoda

U prošlomjesečnom broju Gorskog lista inicijali autora članka *Horoskop* netočno su navedeni kao M.Š. Ispravni inicijali su I.Š. Redakcija zahvaljuje pažljivim čitateljima i čitateljicama.

Cajka mjeseca

Cajka mjeseca

Vendi – Praćnuo se šarančić

Dragi čitatelji najtvrdog stupca Gorskoga lista, vjerujem da nam je svima dosta obrana radova te onih zadnjih ispita koje još moramo dati na ovim klasičnim zagrebačkim vrućinama. I dok zazivamo more, rječicu, odmor, bijeg od stvarnosti (a da nije pohana cvjetača), nemamo što drugo nego da potražimo osvježenje u pjesmi i hladu; može i koji hladni „Romerquelle“. Ovomjesečna numera dolazi nam od multimedijalne ličnosti koju povezuju sljedeće riječi: pjevačica, filozof, mislilac, književnica, psihijatar i psihoterapeut. Nadaleko vas već čujem, vičete – Vendi! Bili biste u pravu; Vesna Vukelić Vendi poznata je po svojim erotskim glazbenim uradcima te po svojim kirurški preciznim analizama srpske estrade koje često iznosi u jutarnjem programu beogradske televizije „Studio B“. Davne 2004. godine u suradnji s velikim „Južnim vetrom“ izdala je album „Praćnuo se šarančić“ te vam na prijedlog dajem upravo naslovnu pjesmu dotičnog albuma. Ako uz pjesmu promatrate i videospot bit će apsolutno neosporno da se tu radi o zavodenju jadnog, izmorenog ribara udarenog sunčanicom. Pored romantičnog teksta i svima nam najdražeg melosa u provokativnijoj varijanti, odmah nam je jasno što je to točno Vendi na umu, a taj *momenat* ne umanjuje činjenica da će vas YouTube zatražiti da **potvrdite svoju dob** prije puštanja spota. Osim ovoga, nemam vam baš puno reći o ovoj pjesmi, stoga, potvrdite svoju dob i zamislite na tren da ste djevojčica koja se osvježava u hladnoj rijeci (a ne vodica, *talasić* ili šarančić, sram vas bilo!) sve dok ne položite ispite i obranite radove, a onda tutanj iz ove asfaltne i prometne noćne more! *M.B.*